
ESAs/2016/72

07/04/2017

Fælles retningslinjer

---

for kendetegnene ved en risikobaseret tilgang til tilsyn med bekæmpelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme og de skridt, der skal tages, når der føres tilsyn på et risikofølsomt grundlag

Retningslinjer for risikobaseret tilsyn

1. Fælles retningslinjer for kendetegnene ved en risikobaseret tilgang til tilsyn med bekæmpelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme og de skridt, der skal tages, når der føres tilsyn på et risikofølsomt grundlag

Retningslinjer for risikobaseret tilsyn

Status for disse retningslinjer

Dette dokument indeholder fælles retningslinjer udstedt i medfør af artikel 16 og 56, afsnit 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1093/2010 af 24. november 2010 om oprettelse af en europæisk tilsynsmyndighed (Den Europæiske Banktilsynsmyndighed), om ændring af afgørelse nr. 716/2009/EF og om ophævelse af Kommissionens afgørelse 2009/78/EF, forordning (EU) nr. 1094/2010 om oprettelse af en europæisk tilsynsmyndighed (Den Europæiske Tilsynsmyndighed for Forsikrings- og Arbejdsmarkedspensionsordninger) og forordning (EU) nr. 1095/2010 om oprettelse af en europæisk tilsynsmyndighed (Den Europæiske Værdipapir- og Markedstilsynsmyndighed) – "ESA-forordningerne". I henhold til ESA-forordningernes artikel 16, stk. 3, skal de kompetente myndigheder og finansielle institutioner bestræbe sig bedst muligt på at efterleve disse retningslinjer.

De fælles retningslinjer fastsætter, hvad der ifølge ESA'erne er hensigtsmæssig tilsynspraksis inden for det europæiske finanstillsynssystem, eller hvordan EU-lovgivningen bør anvendes inden for et bestemt område. De kompetente myndigheder, som er omfattet af de fælles retningslinjer, skal efterleve disse ved at indarbejde dem i deres tilsynspraksis efter behov (f.eks. ved at ændre deres retlige rammer eller deres tilsynsprocesser), også hvor de fælles retningslinjer primært er rettet mod institutter.

Indberetningskrav

I henhold til artikel 16, stk. 3, i ESA-forordningerne skal de kompetente myndigheder underrette den respektive ESA om, hvorvidt de efterlever eller agter at efterleve disse retningslinjer, eller angive en begrundelse for eventuel manglende efterlevelse, inden 07.06.2017 [to måneder efter udstedelse]. Hvis den respektive ESA ikke er blevet underrettet inden denne dato, anser den de kompetente myndigheder for ikke at efterleve retningslinjerne. Meddelelse gives ved at indsende

den formular, der er angivet i bilag 5, til [\[compliance@eba.europa.eu\]](mailto:compliance@eba.europa.eu), ic_compliance@eiopa.europa.eu og compliance.jointcommittee@esma.europa.eu / [\[compliance@jointcommittee.europa.eu\]](mailto:compliance@jointcommittee.europa.eu) med referencen "ESAs/2016/72". Underretninger fremsendes af personer med behørig beføjelse til at indberette efterlevelse på vegne af deres kompetente myndigheder.

Underretninger offentliggøres på ESA'ernes websteder i henhold til artikel 16, stk. 3.

Afsnit I – Emne, anvendelsesområde og definitioner

Emne

1. Disse retningslinjer fastsætter kendetegnene ved en risikobaseret tilgang til tilsyn med bekæmpelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme (anti-money laundering and countering the financing of terrorism, AML/CFT), og de skridt kompetente myndigheder bør tage, når de fører tilsyn på et risikofølsomt grundlag, jf. artikel 48, stk. 10, i direktiv (EU) 2015/849¹.

Anvendelsesområde

2. Disse retningslinjer er rettet til kompetente myndigheder som defineret i artikel 4, stk. 2, nr. ii), i forordning (EU) nr. 1093/2010, artikel 4, stk. 2, nr. ii), i forordning (EU) nr. 1094/2010 og artikel 4, stk. 3, nr. ii), i forordning 1095/2010.
3. De kompetente myndigheder bør anvende disse retningslinjer ved udarbejdelse, gennemførelse, revision og forbedring af deres egen risikobaserede AML/CFT-tilsynsmodel.

Definitioner

4. I disse retningslinjer finder følgende definitioner anvendelse:
  - Klynge En gruppe vurderingsemner med de samme kendetegn.
  - Kompetente myndigheder De myndigheder, der har ansvaret for at sikre, at selskaber overholder kravene i direktiv (EU) 2015/849 som omsat i national lovgivning.²
  - Selskab Et kreditinstitut eller et finansieringsinstitut som defineret i artikel 3, stk. 1 og 2, i direktiv (EU) 2015/849.
  - Iboende risiko for hvidvask af penge (ML)/finansiering af terrorisme (TF) – ("ML/TF") Risikoniveauet for hvidvask af penge og finansiering af terrorisme før begrænsning.
  - Risikobaseret tilgang (RBA) En tilgang, hvorved kompetente myndigheder og forpligtede enheder afdækker, vurderer og forstår de ML/TF-risici, vurderingsemner er eksponeret for, og træffer de AML/CFT-foranstaltninger, som står i

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/849 af 20. maj 2015 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 648/2012 og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/60/EF samt Kommissionens direktiv 2006/70/EF (EUT L 141 af 5.6.2015, s. 73).

² Se artikel 4, stk. 2, nr. ii), i forordning (EU) nr. 1093/2010, artikel 4, stk. 2, nr. ii), i forordning (EU) nr. 1094/2010 og artikel 4, stk. 3, nr. ii), i forordning (EU) nr. 1095/2010.

forhold til de pågældende risici.

- Risikobaseret AML/CFT-tilsyn (risk-based supervision, RBS) Den risikobaserede tilgang til AML/CFT-tilsyn, jf. artikel 48, stk. 6, i direktiv (EU) 2015/849, hvor intensiteten og hyppigheden af AML/CFT-tilsynet med selskaber bestemmes på grundlag af vurderingen af de ML/TF-risici, som berører disse selskaber.
- Risikobaseret tilsynsmodel (RBS-model) Henviser til hele rækken af procedurer, processer, mekanismer og praktiske aspekter, der giver kompetente myndigheder mulighed for at udøve deres AML/CFT-tilsynsbeføjelser på en måde, der står i et rimeligt forhold til de afdækkede ML/TF-risici.
- ML/TF-risiko Sandsynligheden for, at hvidvask af penge (ML) og finansiering af terrorisme (TF) finder sted, og virkningerne heraf. Risiko henviser til iboende risiko.
- ML/TF-risikofaktorer Variabler, som enten alene eller i kombination kan øge eller mindske ML/TF-risikoen.
- Risikoprofil Generelle kendetegn ved risikoen (herunder type og niveau), som bliver tilbage efter begrænsning.
- Vurderingsemne Alle sektorer eller delsektorer i det finansielle system, et selskab, en koncern eller en klynge, der er kategoriseret efter kriterier fastlagt af de kompetente myndigheder.
- Trussel Den potentielle skade forårsaget af en person eller en gruppe mennesker, en genstand eller aktivitet. I en ML/TF-sammenhæng omfatter dette den potentielle skade, som forårsages af kriminelle, terrorgrupper og deres mellemmænd, deres midler samt tidligere, nuværende og fremtidige ML/TF-aktiviteter.

Afsnit II – Krav til risikobaseret AML/CFT-tilsyn

Gennemførelse af RBS-modellen

Generelle betragtninger

5. Kompetente myndigheder bør anvende følgende fire trin som led i en effektiv risikobaseret AML/CFT-tilsynsmodel:
  - i. trin 1 – afdækning af ML/TF-risikofaktorer
  - ii. trin 2 – risikovurdering
  - iii. trin 3 – tilsyn
  - iv. trin 4 – overvågning, revision og opfølgning.
6. De kompetente myndigheder bør bemærke, at RBS ikke er en engangsforeteelse, men en løbende og cyklisk proces.
7. De kompetente myndigheder kan samle selskaber, der ikke tilhører samme finansielle koncern, men har samme kendetegn, i "klynger" og betragte dem som ét enkelt "vurderingsemne". Eksempler på kendetegn, som kan være fælles for selskaber i en klynge, kunne være deres størrelse, arten af deres virksomhed, den type kunder, de betjener, deres geografiske områder eller aktivitet og deres leveringskanaler. I så fald kan visse elementer af RBS-processen gennemføres på det kollektive klyngeniveau i stedet for hos hvert enkelt selskab i klyngen.
8. Kompetente myndigheder, der samler selskaber i klynger, bør sikre, at betingelserne for og de praktiske aspekter ved klyngedannelse er hensigtsmæssige i forhold til de ML/TF-risici, der er forbundet med selskaberne i den pågældende klynge. Kompetente myndigheder bør ikke normalt samle koncerner i klynger, men i stedet behandle selskaber, der indgår i den samme finanskoncern, som ét "vurderingsemne".
9. Skulle en kompetent myndighed vide, eller have en rimeligt begrundet mistanke om, at risikoen i forbindelse med et enkelt selskab i en klynge adskiller sig væsentligt fra den risiko, der knytter sig til andre selskaber i klyngen, f.eks. fordi selskabets egentlige ejere er personer, hvis integritet drages i tvivl, eller fordi selskabets interne kontrolstruktur er mangelfuld, bør den kompetente myndighed fjerne selskabet fra klyngen og vurdere det enten individuelt eller som en del af en klynge af selskaber med et lignende risikoniveau.

Proportionalitet

10. Kompetente myndigheder bør være forholdsmeæssige i deres tilsyn med emner, der vurderes med henblik på bekæmpelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme. Omfanget af de oplysninger, der søges, og hyppigheden og intensiteten af det tilsynsmæssige engagement og dialogen med et selskab bør tage hensyn til selskabets art og størrelse og stå i et rimeligt forhold til den afdækkede ML/TF-risiko.
11. De kompetente myndigheder bør anerkende, at et selskabs størrelse eller systemiske betydning ikke i sig selv kan være vejledende for, i hvor høj grad det er udsat for en ML/TF-

risiko. Mindre selskaber, som ikke er systemisk betydningsfulde, kan alligevel udgøre en høj ML/TF-risiko.

Samarbejde med andre kompetente myndigheder

12. Inden for anvendelsesområdet af deres nationale lovgivning bør de kompetente myndigheder samarbejde og hurtigst muligt udveksle alle relevante oplysninger for at sikre et effektivt AML/CFT-tilsyn med vurderingsemner. Når vurderingsemner foretager grænseoverskridende operationer, bør et sådant samarbejde udvides til kompetente myndigheder i andre medlemsstater og, hvor det er relevant, kompetente myndigheder i tredjelande.
13. De kompetente myndigheder bør anvende alle de samarbejds- og koordineringsforanstaltninger og -værktøjer, de har til rådighed, bl.a. dem, der gennemføres af deres medlemsstater i henhold til artikel 48, stk. 4, artikel 48, stk. 5, og artikel 49 i direktiv (EU) 2015/849.

Trin 1: Afdækning af ML/TF-risikofaktorer

Generelle betragtninger

14. Ved anvendelse af en RBS-model bør de kompetente myndigheder først afdække de risikofaktorer, som vil påvirke de ML/TF-risici, vurderingsemnet er eksponeret for.
15. Omfanget og typen af de ønskede oplysninger bør stå i forhold til arten og størrelsen af vurderingsemnets virksomhed. Der bør også tages hensyn til dets risikoprofil, der bestemmes på grundlag af eventuelt tidligere risikovurderinger og den sammenhæng, hvori vurderingsemnet opererer såsom arten af den sektor, vurderingsemnet tilhører. De kompetente myndigheder bør overveje at fastlægge, hvilke oplysninger de altid vil kræve, kræve de samme oplysninger for sammenlignelige vurderingsemner og overveje, hvilken type information der vil udløse en mere omfattende og tilbundsående informationsanmodning.
16. Når de kompetente myndigheder afdækker ML/TF-risikofaktorer, bør de trække på de fælles retningslinjer i henhold til artikel 17 og 18, stk. 4, i direktiv (EU) 2015/849 om lempede og skærpede kundekendingskrav og de faktorer, kredit- og finansieringsinstitutter bør overveje, når de vurderer ML/TF-risikoen i forbindelse med de enkelte forretningsforbindelser og lejlighedsvis transaktioner.

Informationskilder

17. Når det er muligt bør de kompetente myndigheder afdække risikofaktorer baseret på information fra en række forskellige kilder. Kompetente myndigheder bør bestemme typen og antallet af disse kilder på et risikofølsomt grundlag. De kompetente myndigheder bør sørge for, at de har adgang til passende informationskilder og, hvor det er nødvendigt, tage skridt til at forbedre disse.
18. De kompetente myndigheder bør altid tage hensyn til:
  - Europa-Kommissionens supranationale risikovurdering
  - ESA'ernes udtalelse om ML/TF-risikoen for finansmarkedet
  - information fra den nationale regering og fra udenlandske regeringer, hvor det er relevant, såsom den nationale risikovurdering
  - information fra tilsynsførende såsom vejledning og relevante resultater af tilsynsforanstaltninger såsom notater, information samlet som led i tilladelses-, licens- eller pasudstedelse, on-site-besøg, off-site-kontrol og håndhævelsesforanstaltninger.

Hvor andre kompetente myndigheder enten hjemme eller i udlandet ligger inde med relevant information, bør de kompetente myndigheder tage skridt til at sikre, at der findes kanaler til udveksling af informationen, og at informationerne kan udveksles rettidigt. Det gælder også information fra Den Europæiske Centralbank gennem den fælles tilsynsmekanisme

- delegerede retsakter vedtaget af Europa-Kommissionen i henhold til artikel 9, stk. 2, i direktiv (EU) 2015/849 og
  - information fra finansielle efterretningsenheder (FIU'er) og retshåndhævende myndigheder såsom trusselsrapporter, indberetninger og typologier.
19. Andre informationskilder, de kompetente myndigheder kan overveje at medtage, omfatter
- information fra erhvervsorganisationer såsom typologier og oplysninger om risici i fremvækst
  - information fra civilsamfundet såsom indekser for iagttaget korruption
  - information fra internationale standardiseringsorganer såsom gensidige evalueringer af landes AML/CFT-ordninger og korruptionsbekæmpende foranstaltninger samt skattesystemer
  - offentlige informationskilder såsom avisartikler
  - information fra kommercielle organisationer såsom risiko- og efterretningsrapporter og
  - informationer fra akademiske institutioner.

Indenlandske risikofaktorer

20. Kompetente myndigheder bør have tilstrækkelig viden om, kendskab til og forståelse af de ML/TF-risici, der afdækkes på nationalt plan, til at påvise de ML/TF-risikofaktorer, der er knyttet til vurderingsemnernes indenlandske finansielle aktiviteter.
21. Som led heri og baseret på de kilder, som er beskrevet i punkt 17-19, bør de kompetente myndigheder bl.a. forstå:
- typen og omfanget af hvidvask af penge i forbindelse med prædikatorbrydelser, der begås nationalt
  - omfanget af hvidvask af udbytte af prædikatorbrydelser begået i udlandet
  - omfanget og niveauet af støtten til terrorhandlinger og -grupper i landet
  - relevante ML/TF-typologier afdækket af FIU og andre offentlige myndigheder og private enheder.

Udenlandske risikofaktorer

22. Når et vurderingsemne har betydelige forbindelser med andre medlemsstater eller tredjelande, således at vurderingsemner er eksponeret for ML/TF-risici i forbindelse med disse andre lande, bør de kompetente myndigheder afdække de pågældende risici. Betydelige forbindelser omfatter forbindelser, hvor:
- et selskab har betydelige forretningsforbindelser med modparter i andre medlemsstater eller tredjelande

- et selskab er en del af en finansiel koncern etableret i en anden medlemsstat eller et tredjeland
  - et selskabs egentlige ejere er baseret i en anden medlemsstat eller et tredjeland, og
  - der er tale om alle andre relevante forbindelser til en anden medlemsstat eller et tredjeland, som betyder, at det pågældende selskab er eksponeret for den ML/TF-risiko, som forbindes med det pågældende land.
23. Kompetente myndigheder bør tage rimelige skridt til at få tilstrækkelig viden om, kendskab til og forståelse af de ML/TF-risici, der er forbundet med disse medlemsstater eller tredjelande, som kan påvirke vurderingsemnernes aktiviteter. Med henblik herpå bør de kompetente myndigheder for hver af disse medlemsstater eller tredjelande afdække risikofaktorer i overensstemmelse med dem, der er beskrevet i punkt 20-21.
24. Ved afdækning af tredjelande med strategiske mangler i deres nationale AML/CFT-ordninger, som udgør betydelige trusler mod Den Europæiske Unions finansielle system, bør de kompetente myndigheder tage hensyn til de delegerede retsakter, Europa-Kommissionen vedtog i overensstemmelse med artikel 9, stk. 2, i direktiv (EU) 2015/849 samt offentlige erklæringer fremsat af relevante internationale standardudstedere, bl.a. den finansielle taskforce (FATF), MoneyVal eller andre FATF-lignende regionale organer.

Sektorspecifikke ML/TF-risikofaktorer

25. Kompetente myndigheder bør have en god forståelse af de risikofaktorer, som er relevante for hver enkelt finanssektor og delsektor såsom kreditinstitutter, børsmæglerselskaber, investeringsselskaber, betalingsinstitutter, e-pengeinstitutter, valutavekslingsvirksomheder eller livsforsikringsselskaber. Som en del af dette bør de kompetente myndigheder forstå, hvordan hver delsektor er organiseret, og hvilke risici der er forbundet med fællestræk såsom typen af tilbudte produkter og tjenesteydelser, anvendte leveringskanaler og typen af de kunder, der betjenes.
26. De kompetente myndigheder bør basere deres forståelse af sektor- og delsektorspecifikke risikofaktorer på et højniveausyn på alle oplysninger indhentet fra selskaber i en bestemt finanssektor eller delsektor om de ML/TF-risici, de står over for. De kompetente myndigheder kan herefter afdække lighedspunkter inden for hver enkelt finansiel delsektor og finanssektoren som helhed.

Information om ML/TF-risikofaktorer hos vurderingsemnet

27. Kompetente myndigheder bør indsamle tilstrækkelige, relevante og pålidelige oplysninger til at udvikle en generel forståelse af vurderingsemnets:
- iboende ML/TF-risikofaktorer og
  - faktorer, der begrænser risikoen for ML/TF.

28. Når vurderingsemnet er et selskab, bør kompetente myndigheder med henblik på vurderingen indhente oplysninger, som bør omfatte, men ikke er begrænset til:
- ejerskabs- og selskabsstruktur under hensyntagen til, om vurderingsemnet er et internationalt, udenlandsk eller indenlandsk institut, moderselskab, datterselskab, filial eller anden form for foretagende og kompleksitets- og gennemsnitlighedsniveau for dets organisation og struktur
  - de øverste ledere, medlemmer af ledelsesorganer og store aktionærers rygte og integritet
  - arten og kompleksiteten af de produkter og tjenesteydelser, der udbydes, og de aktiviteter og transaktioner, som gennemføres
  - anvendte leveringskanaler, herunder frie udvekslinger af tjenesteydelser og anvendelse af agenter og mellemmand
  - typer kunder, der betjenes
  - forretningsaktiviteternes geografiske område, især hvor de gennemføres i højrisikotredjelands³, samt eventuelt oprindelses- eller etableringslande for en væsentlig del af vurderingsemnets kunder
  - kvaliteten af interne ledelsesordninger og -strukturer, herunder tilstrækkeligheden og effektiviteten af interne revisions- og compliancefunktioner, niveauet for efterlevelse af lovkrav og bestemmelser vedrørende AML/CFT og effektiviteten af politikker og procedurer for AML/CFT, i det omfang disse allerede er kendt
  - den fremherskende "virksomhedskultur", især "compliancekulturen" og kulturen for gennemsnitlighed og tillid i relationerne med de kompetente myndigheder
  - andre tilsynsmæssige og generelle aspekter såsom antal års drift samt likviditets- eller kapitalkrav.
29. Disse oplysninger kan hidrøre fra de generelle forsigtighedstilsyn og/eller adfærdstilsyn og, hvor det er relevant, tage hensyn til tilsynsoplysninger indhentet i forbindelse med den fælles tilsynsmekanisme⁴. Det kan dog være hensigtsmæssigt at indhente sådanne oplysninger specifikt, hvis de kompetente myndigheder ikke allerede har dem i deres registre.
30. Hvis vurderingsemner er klynger af individuelle selskaber, bør de kompetente myndigheder afdække relevante faktorer baseret på dem, der er anført i punkt 27, for at karakterisere klyngen som helhed. Dette burde gøre det muligt for de kompetente myndigheder at begrunde deres beslutninger om, hvilken risikoprofil de tildeler klyngen. De kompetente

---

³ Se information om, hvilke faktorer der skal overvejes ved vurdering af ML/TF-risikoen i forbindelse med jurisdiktioner, i de fælles retningslinjer i henhold til artikel 17 og 18, stk. 4, i direktiv (EU) 2015/849 om lempede og skærpede kundekendingskrav og de faktorer, kredit- og finansieringsinstitutter bør overveje, når de vurderer risikoen for hvidvask af penge og finansiering af terrorisme i forbindelse med de enkelte forretningsforbindelser og lejlighedsvis transaktioner.

⁴ Se artikel 6 i Rådets forordning (EU) nr. 1024/2013 af 15. oktober 2013 om overdragelse af specifikke opgaver til Den Europæiske Centralbank i forbindelse med politikker vedrørende tilsyn med kreditinstitutter (EUT L 287 af 29.10.2013, s. 63).

myndigheder bør også overveje resultaterne af tidligere tilsynsforanstaltninger vedrørende selskaber, som er inkluderet i klyngen.

Trin 2: Risikovurdering

31. Kompetente myndigheder bør anlægge en holistisk synsvinkel på de ML/TF-risikofaktorer, de har afdækket under trin 1, der til sammen skal danne grundlag for vurderingsemnets risikovurdering.
32. Som led heri bør de kompetente myndigheder vurdere, i hvilket omfang de iboende risikofaktorer, som blev afdækket under trin 1, påvirker vurderingsemnet, og i hvilket omfang de AML/CFT-systemer og -kontroller vurderingsemnet har oprettet, er tilstrækkelige til effektivt at begrænse de iboende ML/TF-risici, det er udsat for. AML/CTF-systemer og -kontroller omfatter som minimum dem, der er anført i artikel 8, stk. 4, i direktiv (EU) 2015/849, visse produktkonstruktioner, som begrænser ML/TF-eksponeringen samt bredere ledelsesordninger og risikostyringsprocesser, herunder overordnet risikokultur.

Vægtning af iboende risikofaktorer og begrænsende faktorer

33. Kompetente myndigheder kan beslutte at vægte risikofaktorer og risikobegrænsende faktorer forskelligt alt efter deres relative betydning.
34. Ved vægtningen af iboende risikofaktorer og risikobegrænsende faktorer bør de kompetente myndigheder foretage en kvalificeret bedømmelse af forskellige faktorerers relevans i forhold til et bestemt vurderingsemne. Den vægt, der tillægges enkelte faktorer, kan variere fra ét vurderingsemne til et andet, men kompetente myndigheder bør benytte lignende faktorer for lignende vurderingsemner.
35. De kompetente myndigheder bør sikre, at vægtningen ikke i urimelig grad kun påvirkes af én faktor, og at der tages behørigt hensyn til de faktorer, som angives i direktiv (EU) 2015/849 eller i national lovgivning, fordi de altid udgør en høj risiko for hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme.
36. Betydelige mangler med potentiale til i alvorlig grad at kunne påvirke effektiviteten af forebyggende AML/CFT-foranstaltninger bør vægtes højere i vurderingen end gennemsnitlige eller mindre mangler.

Risikoprofiler og kategorisering af vurderingsemner

37. Kombinationen af vurderingen af det iboende risikoniveau og risikobegrænsende faktorer virkning på det iboende risikoniveau bør medføre, at der tildeles vurderingsemnet en samlet risikoprofil for at lette sammenligningen mellem vurderingsemner og kvalificere de foranstaltninger, der træffes under trin 3. Kompetente myndigheder bør benytte deres faglige bedømmelse til at validere resultaterne af den samlede risikovurdering og om nødvendigt korrigere den.
38. De kompetente myndigheder bør beslutte, hvordan vurderingsemnernes risikoprofiler kan kategoriseres mest hensigtsmæssigt. Skønt mange kompetente myndigheder klassificerer vurderingsemner som høj, middel eller lav risiko, er andre kategoriseringer som f.eks. høj, middelhøj, middellav og lav også mulig.

39. De kompetente myndigheder bør overveje at dele denne kategorisering og begrundelserne herfor med deres vurderingsemner.
40. De kompetente myndigheder bør bemærke, at kategoriseringen af vurderingsemner med henblik på ML/TF-risici kan være forskellig fra de kategorier, der anvendes på de samme vurderingsemner med henblik på bredere adfærds- eller tilsynsrisici.

Trin 3: Tilsyn

41. Risikovurderingen bør danne grundlag for udviklingen af en tilsynsstrategi for hvert vurderingsemne og for den sektor som helhed, der føres tilsyn med.

Individuelle AML/CFT-tilsynsplaner

42. De kompetente myndigheder bør bevilge tilsynsressourcer til hvert vurderingsemne på en måde, der står i forhold til vurderingsemnets risikoprofil.
43. Eksempler på, hvordan kompetente myndigheder kan tilpasse deres tilgang, omfatter:
  - tilpasning af arten af tilsyn, f.eks. ved at justere forholdet mellem tilsyn off-site og on-site. Kompetente myndigheder bør bemærke, at tilsyn off-site alene sandsynligvis ikke vil være tilstrækkeligt i situationer med højere risici
  - tilpasning af fokus for tilsynet, f.eks. ved at fokusere på forvaltningen af risici i forbindelse med særlige produkter eller tjenesteydelser eller på specifikke aspekter af AML/CFT-processerne såsom kundeidentifikation, risikovurdering, løbende overvågnings- og indberetningsaktiviteter
  - tilpasning af tilsynshyppigheden, f.eks. ved ikke at overvåge centrale indikatorer så ofte, hvor risiciene er reduceret, og
  - tilpasning af tilsynets intensitet og indgribende karakter, f.eks. ved – i forhold til risikoen – at bestemme omfanget af gennemgangen af kundekartoteker og stikprøvekontroller af transaktioner og rapporter over mistænkelige transaktioner, der foretages on-site. Kompetente myndigheder bør bemærke, at en gennemgang, der kun er baseret på en vurdering af politikker og procedurer snarere end på gennemførelsen heraf, sandsynligvis ikke vil være tilstrækkelig i situationer med højere risiko.
44. Kompetente myndigheder bør sikre, at vurderingsemner, som er forbundet med højere ML/TF-risici, gøres til genstand for hyppigere tilsyn af mere indgribende karakter. Dette gælder også, når selskaber er inkluderet i en klynge med henblik på risikovurdering.
45. De kompetente myndigheder bør erkende, at selskaber, som er eksponeret for høje ML/TF-risici, måske ikke er systemisk vigtige. Når de kompetente myndigheder beslutter, hvilken AML/CFT-tilsynsforanstaltning der vil være mest hensigtsmæssig, bør de derfor ikke udelukkende forlade sig på deres tilsyns- eller adfærdsrisikovurderinger, og de bør heller ikke kun se på systemisk vigtige selskaber. Kompetente myndigheder bør bemærke, at det måske ikke vil være hensigtsmæssigt at drage konklusioner med AML/CFT-tilsyn for øje ud fra forsigtigheds- eller adfærdsrisikoniveauet, hvad enten det er højt eller lavt.
46. Hvis der i løbet af tilsynet on-site eller off-site afdækkes en ny risiko, bør de kompetente myndigheder reagere relevant og rettidigt. Det kan betyde, at den oprindelige AML/CFT-tilsynsplan skal ændres for bedre at afspejle de ML/TF-risici, vurderingsemnerne er udsat for. Kompetente myndigheder bør dokumentere eventuelle ændringer i ALM/CFT-tilsynsplanen tilstrækkeligt.

Samlet AML/CFT-tilsynsplan

47. De kompetente myndigheder bør bruge deres risikovurderinger af vurderingsemner samt deres bredere forståelse af den ML/TF-risiko, deres sektor er udsat for, til at vurdere, i hvilket omfang dette udgør en risiko for deres formål, og bevilge tilsynsressourcer til AML/CFT-tilsyn i overensstemmelse hermed. De kompetente myndigheder bør herefter træffe beslutning om en samlet tilsynsstrategi.
48. De kompetente myndigheder bør sikre, at alle forpligtede enheder har tilstrækkelige ressourcer til rådighed til at gennemføre tilsynsstrategien.
49. For at sikre balancen mellem alle de individuelle AML/CFT-tilsynsplaner, der er oprettet i overensstemmelse med de foregående afsnit, bør de kompetente myndigheder koordinere dem inden for den overordnede AML/CFT-tilsynsplan, som bør være i overensstemmelse med de overordnede ML/TF-risici, der er afdækket.

Uddannelse

50. De kompetente myndigheder bør sørge for, at medarbejdere med direkte eller indirekte AML/CFT-ansvar har tilstrækkelig viden om og forståelse af de gældende retlige og reguleringsmæssige AML/CFT-rammer og er passende kvalificerede og uddannede til at foretage en forsvarlig bedømmelse.
51. Som led heri bør de kompetente myndigheder uddanne deres tilsynsførende i den praktiske anvendelse af deres risikobaserede model for AML/CFT-tilsyn, således at de tilsynsførende kan foretage et risikobaseret AML/CFT-tilsyn på en effektiv og ensartet måde. Bl.a. bør de kompetente myndigheder sørge for, at de tilsynsførende er i stand til at:
  - forstå et vurderingsemnes skønsbeføjelser med hensyn til vurdering og begrænsning af ML/TF-risici
  - vurdere kvaliteten af et vurderingsemnes risikovurdering og
  - vurdere tilstrækkeligheden, proportionaliteten og effektiviteten af vurderingsemnets AML/CFT-politikker og -procedurer og bredere ledelsesordninger og interne kontroller i lyset af vurderingsemnets egen risikovurdering.
52. Uddannelsen bør være skræddersyet til de relevante medarbejders AML/CFT-ansvar og kan omfatte uddannelseskurser, ansættelse og "learning by doing". Kompetente myndigheder kan også drage fordel af videndeling mellem kompetente myndigheder og andre relevante AML/CFT-myndigheder.
53. Kompetente myndigheder bør sørge for, at medarbejdernes AML/CFT-ekspertise til stadighed er ajourført og relevant og omfatter passende kendskab til nye risici.

Trin 4: Overvågning og opfølgende foranstaltninger

Ajourføring af risikovurdering og tilsynshandlingsplan (trin 1, 2 og 3)

54. Eftersom RBS ikke er en engangsforeteelse, men en løbende og cyklisk proces, bør de oplysninger, der danner grundlag for risikovurderingen, revideres med jævne mellemrum og på ad hoc-basis og ajourføres, når det er nødvendigt.

Periodiske revisioner

55. Kompetente myndigheder bør foretage periodiske revisioner af deres risikovurderinger for at sikre, at de fortsat er up to date og relevante.
56. Tidsplanen for hver revision bør stå i et rimeligt forhold til den ML/TF-risiko, der er forbundet med vurderingsemnet. For vurderingsemner med høj risiko eller dem, der har hyppige ændringer i deres aktiviteter og opererer i et miljø med hastige forandringer, bør revisionerne finde sted oftere.

Ad hoc-revisioner

57. Ad hoc-revisioner af risikofaktorerne, risikovurderingen og, hvor det er nødvendigt, tilsynsplanerne, bør finde sted efter væsentlige ændringer, som berører vurderingsemnets risikoprofil. Eksempler på væsentlige ændringer omfatter:
- større eksterne begivenheder, som ændrer risicienes art
  - nye ML/TF-risici
  - resultater af off-site- og on-site-tilsyn samt eventuel opfølgning af korrigerende eller afhjælpende foranstaltninger truffet af vurderingsemnet
  - ændringer af eller nye oplysninger om ejere af kvalificerede kapitalandele, bestyrelsesmedlemmer eller personer, der besidder nøgleposter, eller deres operationer eller vurderingsemnets organisation og
  - andre situationer, hvor den kompetente myndighed har grunde til at tro, at de oplysninger, hvorpå den baserede sin risikovurdering, ikke længere er relevante eller har væsentlige mangler.
58. Kompetente myndigheder bør også overveje, om ændringer, som vedrører et bestemt vurderingsemne, kunne berøre andre vurderingsemner, og de bør også forny risikovurderingsprocessen for andre væsentligt berørte vurderingsemner.

Revision af den risikobaserede model for tilsyn med AML/CFT

59. De kompetente myndigheder bør søge at sikre sig, at deres interne procedurer, herunder deres ML/TF-risikovurderingsmetode, anvendes konsekvent og effektivt.
60. Når der ved en revision afdækkes problemer med den risikobaserede tilsynsmodel for AMF/CFT, skal de kompetente myndigheder tage skridt til at afhjælpe disse. For at lette

sammenligninger over tid, bør modellen ideelt set ikke ændres gentagne gange med korte mellemrum. De kompetente myndigheder bør dog revidere metoden omgående, når det er nødvendigt.

Periodiske revisioner

61. Kompetente myndigheder bør periodisk kontrollere, om deres risikobaserede tilsynsmodel for AML/CFT giver de tilsigtede resultater og især, om tilsynsressourcernes størrelse fortsat står i et rimeligt forhold til de afdækkede ML/TF-risici.
62. Når de kompetente myndigheder kontrollerer tilstrækkeligheden og effektiviteten af deres risikobaserede tilsynsmodel for AML/CFT, kan de benytte en række forskellige værktøjer, herunder faglig ekspertise, spørgeskemaer til selvevaluering, stikprøvekontrol af tilsynsforanstaltninger, sammenligning med nye oplysninger såsom rapporter og feedback fra andre kompetente eller relevante AML/CFT-myndigheder, retshåndhævende myndigheder og andre nationale myndigheder eller dokumenter fra relevante europæiske eller internationale organisationer. Kompetente myndigheder bør også søge at blive bekendt med international god praksis og overveje at deltage i relevante internationale og europæiske fora.
63. Målinger af virkningen af AML/CFT-tilsyn med hensyn til overholdelsen og effektiviteten af vurderingsemnernes AML/CFT-kontroller kan også hjælpe kompetente myndigheder til at vurdere effektiviteten af deres risikobaserede tilsynsmodel for AML/CFT.

Ad hoc-revisioner

64. Ud over en regelmæssig revision med faste mellemrum bør kompetente myndigheder revidere, ajourføre eller ændre deres risikobaserede tilsynsmodel for AML/CFT, hvis der sættes spørgsmålstegn ved dens tilstrækkelighed eller effektivitet gennem begivenheder såsom:
  - eksterne evalueringer af modellen foretaget af f.eks. FATF eller Moneyval eller eksterne auditter
  - interne evalueringer af modellen, f.eks. mangelanalyse, interne revisionsrapporter, kvalitetskontrol og erfaringsopsamling
  - væsentlige ændringer i tilsynssystemet såsom oprettelse af en ny division eller store personaleforøgelser, ændring af bestyrelsesmedlemmer eller ledelse eller væsentlige ændringer i finanssektoren
  - væsentlige ændringer i de lovgivnings- eller reguleringsmæssige rammer for AML/CFT og
  - fremkomst eller afdækning af nye risikofaktorer.

Organisatoriske og proceduremæssige aspekter af revisionsprocessen

65. En objektiv revisionsproces bør være baseret på klare og gennemsigtige interne procedurer. I sådanne procedurer bør der ikke blot være fastsat, hvornår der skal foretages revision, men

også indholdet heraf, og hvilke personer der har ansvaret for revisionsprocessen. Med hensyn til sidstnævnte kan revisionen af den risikobaserede tilsynsmodel for AML/CFT foretages inden for et hvilket som helst af den kompetente myndigheds team, som tidligere har oprettet modellen, eller af den kompetente myndigheds interne kvalitetsrevisions-, interne revisions- eller risikostyringsteam.

66. Ud over den interne revisionsproces kan kompetente myndigheder overveje at få en ekstern ekspert til at foretage en objektiv evaluering af deres model eller sikre harmonisering på nationalt plan med de modeller, som andre kompetente myndigheder benytter.

Opbevaring af oplysninger

67. Kompetente myndigheder skal på hensigtsmæssig vis dokumentere den risikobaserede tilsynsmodel for AML/CFT, implementeringen heraf og efterfølgende revisioner af hensyn til institutionens (tilsyns)hukommelse og også for at registrere resultater og beslutninger og det bagvedliggende rationale for at sikre, at de foranstaltninger, de kompetente myndigheder træffer med hensyn til forskellige vurderingsemner, er sammenhængende og konsekvente.

Feedback og opfølgende foranstaltninger

Ansvarlighed

68. De kompetente myndigheders øverste ledelse bør have en tilstrækkelig forståelse af de ML/TF-risici, der findes i den overvågede sektor og delsektorer og jævnligt informeres om tilsynsaktioner vedrørende AML/CFT og resultatet heraf. På den måde kan de vurdere den samlede effektivitet af de foranstaltninger, vurderingsemnerne gennemfører, for at nedbringe de pågældende risici, og behovet for at revidere intensiteten og hyppigheden af tilsynet og bevillingen af tilsynsressourcer, hvor det er relevant.

Feedbackform

69. Resultaterne af ML/TF-risikovurderingen bør deles med de relevante AML/CFT-medarbejdere hos den kompetente myndighed.
70. De kan også kvalificere forsigtigheds- og adfærdstilsynsprocessen eller være relevante for en branchespecifik eller national risikovurdering eller politikændringer samt for samarbejdsprocessen med andre kompetente eller relevante AML/CFT-myndigheder.
71. Kompetente myndigheder bør fastlægge hensigtsmæssige måder, hvorpå de kan give feedback til interessenter om resultaterne af risikovurderinger og tilsynsforanstaltninger enten direkte til de berørte vurderingsemner eller til den bredere regulerede sektor, herunder erhvervsorganisationer. Detaljeringsgraden af de oplysninger, der skal deles, tidspunktet herfor og måden, hvorpå denne feedback kommunikeres, kan variere og skal tage hensyn til de kompetente myndigheders interesse og de gældende fortrolighedsbestemmelser.

72. Eksempler på forskellige måder til at give feedback til vurderingsemner omfatter:

- tilsynsvejledning
- breve til enkelte vurderingsemner eller grupper af vurderingsemner
- bilaterale eller multilaterale møder
- påbud og
- taler.

Afsnit III – Gennemførelse

Gennemførelse

73. De kompetente myndigheder bør gennemføre disse retningslinjer ved at indarbejde dem i deres tilsynsprocesser og -procedurer senest [et år efter, at retningslinjerne er udstedt].